

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **Ochránci Smržovic, z.s.**, IČO 091 86 191
sídlem Smržovice 24, 345 06 Kdyně
zastoupený JUDr. Oldřichem Nejdlem, advokátem
sídlem Valentinská 56/11, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**
sídlem Škroupova 1760/18, 306 13 Plzeň

za účasti osob
zúčastněných na
řízení: 1) **Ing. L. N. M.**
2) **J. B.**
obě bytem X
obě zastoupeny advokátem JUDr. Zdeňkem Králem
sídlem Domažlická 800/III, 339 01 Klatovy

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2025, č. j. PK-ŽP/11542/25,

takto:

I. **Žaloba se zamítá.**

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 8. 2025, č. j. PK-ŽP/11542/25 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Kdyně (dále jen „*městský úřad*“) ze dne 6. 5. 2025, č. j. MeKd/2025/1707 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Prvoinstančním rozhodnutím bylo podle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „*ZOPK*“), k žádosti osob zúčastněných na řízení (dále i jen jako „*žadatelky*“) povoleno pokácení 11 dřevin rostoucích mimo les na pozemcích parc. č. Xa a Xb v k. ú. X a podle § 9 odst. 1 ZOPK uloženo provedení náhradní výsadby s povinností pětileté péče o vysazené dřeviny.

II.

Žaloba

2. Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí včasnou a přípustnou žalobu. Žalobce žádal, aby soud zrušil prvoinstanční a napadené rozhodnutí.
3. Žalobce v žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, že správními orgány nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a že správní orgány věc nesprávně právně posoudily.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný měl napadené rozhodnutí za správné a zákonné a navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl.
5. Žalovaný uvedl, že podkladem rozhodnutí bylo Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 ZOPK č. 23 103 autorizované osoby GEKON, spol. s r. o. ze dne 31. 5. 2023 (dále jen „*Posudek*“). Stav dřevin byl ověřen i při ústním jednání a doložen fotografiemi z vegetační doby z předchozího řízení. Žalobce měl možnost navrhopat důkazy v průběhu správního řízení, ale neučinil tak. Nový znalecký posudek z konce srpna 2025 je podle žalovaného nepřípustný z důvodu zásady koncentrace řízení.

IV.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení

6. Žadatelky navrhly, aby žaloba byla soudem zamítnuta.
7. Žadatelky souhlasily s vyjádřením žalovaného k žalobě. Žalobce předložil vyjádření osob bez zákonem požadované kvalifikace, které nemohly řádně posoudit stav stromů, jelikož se s ním neseznámily na místě. Provozní a bezpečnostní stav některých dřevin je velmi nebezpečný a může ohrozit život a zdraví osob. Pozemky žadatelek nejsou remízem ve volné krajině, ale navazují na zahrady a obecní zástavbu. Na pozemcích zůstává značný počet vzrostlých stromů a ekologická hodnota bude zachována.

V.

Procesní aspekty rozhodnutí soudu

8. Účastníci řízení vyslovili souhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání (žalobce v podání ze dne 3. 9. 2025 a žalovaný ve vyjádření k žalobě), a proto rozhodl soud o žalobě v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání.
9. V souladu s § 56 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud věc přednostně vzhledem k tomu, že usnesením ze dne 19. 9. 2025, č. j. 77 A 44/2025-73, přistoupil k výjimečnému úkonu a přiznal žalobě odkladný účinek. Napadeným rozhodnutím bylo povoleno kácení dřevin v období vegetačního klidu od 1. října do 31. března. Pokud by soud nepřistoupil k přednostnímu zařazení meritorního projednání žaloby, mohlo by vzhledem k přiznanému odkladnému účinku žalobě v případě nedůvodnosti žaloby dojít k tomu, že by bylo pokácení dřevin odloženo fakticky o rok až na další zimní období vegetačního klidu (1. 10. 2026 až 31. 3. 2027). V možnosti takto významného časového posunu pokácení případně provozně nebezpečných dřevin shledal soud závažné důvody pro přednostní rozhodnutí věci.
10. Žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou. Žalobce je spolkem vzniklým za účelem ochrany přírody a krajiny, má sídlo v obci, jejíhož území se napadené rozhodnutí týká, a byl účastníkem správního řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí. Žalobce byl aktivně procesně legitimován k podání žaloby v souladu s § 65 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 70 ZOPK. Pro závěr o žalobní legitimaci ekologického spolku postačoval závěr o místním vztahu spolku k předmětu správního řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2020, č. j. 6 As 104/2019-70, č. 4038/2020 Sb. NSS). Soud pro nadbytečnost neprovedl důkazy navržené žalobcem v bodě 4 žaloby vztahující se k prokázání aktivní procesní legitimace, neboť o aktivní procesní legitimaci žalobce soud neměl pochybnosti a žalovaný ani osoby zúčastněné na řízení v tomto směru žádné námitky nevznesli.
11. Žalobce v bodech 16, 19 a 84 žaloby k důkazu navrhl správní spisy městského úřadu a žalovaného, týkající se napadeného rozhodnutí, a v nich zařazené listiny (napadené rozhodnutí na č. l. 21 soudního spisu, odvolání na č. l. 26 soudního spisu, prvoinstanční rozhodnutí na č. l. 34 soudního spisu, podání žalobce ze dne 13. 3. 2025 na č. l. 38 soudního spisu, Posudek na č. l. 45 soudního spisu a protokol z místního šetření na č. l. 56 soudního spisu). Tyto spisy a listiny soud k důkazu neprovedl, neboť správní soudy dokazování správními spisy neprovádějí, jelikož nejde o důkazní prostředky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS, nebo bod 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Afs 281/2020-70). Soud pro nadbytečnost neprovedl k důkazu ani dva další správní spisy městského úřadu, označené žalobcem k důkazu v bodě 84 žaloby, jelikož žalobce v žalobě netvrdil, že by konkrétní listiny nacházející v těchto spisech měly prokazovat nějaké jeho konkrétní žalobní tvrzení.

VI.

Věcné posouzení důvodnosti žaloby

12. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Přezkumná činnost soudu dále respektovala dispoziční zásadu vyjádřenou v § 71 odst. 1

písm. c), písm. d), odst. 2 in fine a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Bylo povinností žalobce tvrdit, z jakých skutkových či právních důvodů je napadené rozhodnutí nezákonné.

13. Z hlediska soudního přezkumu představují napadené a prvoinstanční rozhodnutí jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS).
14. Žaloba je nedůvodná.
15. Podle § 8 odst. 1 věty první a druhé ZOPK je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin.
16. § 9 odst. 1 ZOPK stanoví, že orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.
17. Podle § 67 odst. 1 věty první ZOPK platí, že ten, kdo v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny zamýšlí uskutečnit závažné zásahy, které by se mohly dotknout zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté tohoto zákona, je povinen předem zajistit na svůj náklad provedení hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na tyto chráněné zájmy.
18. Orgán ochrany přírody musí objektivně posoudit a náležitě odůvodnit, zda zájem na pokácení dřevin převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování. Správní orgán přitom zvažuje estetický a funkční význam dřevin na straně jedné a závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé, aby mohl rozhodnout, zda pokácení dřevin povolí. Ustanovení § 8 odst. 1 věty druhé ZOPK svěřuje orgánu ochrany přírody při rozhodování, zda povolí kácení dřevin, správní uvážení, správní orgán má tedy určitý prostor pro vlastní úvahu a tuto skutečnost musí správní soudy respektovat. Dané ustanovení však zároveň stanoví meze takové úvahy. Pro povolení kácení dřevin musí existovat závažné důvody a musí mu předcházet vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Z rozhodnutí orgánu ochrany přírody tak musí být patrné, jakou úvahou se správní orgán při posouzení těchto otázek řídil a zda význam těchto dřevin na straně jedné i závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé dostatečně zhodnotil (viz právní věta a odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2008, č. j. 4 As 20/2008-84, č. 1788/2009 Sb. NSS).
19. K hodnocení funkčního a estetického významu dřevin je kompetentní orgán ochrany přírody, přičemž jeho poznatky opatřené odbornými osobami místním šetření v době vegetačního období lze v tomto směru považovat za dostatečný odborný podklad pro rozhodnutí. Pokud byl stav dřevin orgánem ochrany přírody hodnocen a účastník jednotlivé závěry vyplývající z tohoto šetření nezpochybnil a pouze navrhl, aby ve věci bylo provedeno další dendrologické posouzení, je takový důkaz nadbytečný. § 8 odst. 1 věta druhá ZOPK svěřuje orgánu ochrany přírody při rozhodování, zda povolí kácení dřevin, určitý prostor pro vlastní úvahu a správní soudy musí tuto skutečnost respektovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2008, č. j. 8 As 31/2008-72).
20. Žalobní námitky nepřezkoumatelnosti nebyly důvodné.

21. Odkazy žalobce v bodech 21 až 24 žaloby na judikaturu vztahující se nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí jsou přílehlavé. Lze shrnout, že správní rozhodnutí musí obsahovat údaje, jak správní orgán rozhodl, jaký skutkový stav vzal za rozhodný, jak uvážil o relevantních skutečnostech a jak se vypořádal s námitkami účastníků. Z rozhodnutí nepřezkoumatelného pro nesrozumitelnost nelze zjistit, jak správní orgán rozhodl. Nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů je jen takové rozhodnutí, z něhož nelze zjistit důvody, proč bylo rozhodnuto tak, jak bylo rozhodnuto. Pokud objektivně lze ze správního rozhodnutí věcně posoudit důvodnost žalobních námitek, nemůže jít o rozhodnutí nepřezkoumatelné. To, zda správní orgán posoudil určitou skutkovou či právní otázku správně, není atributem přezkoumatelnosti rozhodnutí. Pro posouzení přezkoumatelnosti rozhodnutí je otázka zákonnosti či správnosti závěrů správních orgánů irelevantní. Je-li rozhodnutí přezkoumatelné, je na žalobci, aby proti důvodům rozhodnutí brojil konkrétními námitkami v žalobě. Na podkladě námitek nepřezkoumatelnosti správní soud není oprávněn přezkoumávat zákonnost závěrů správních orgánů, odůvodněných ve správních rozhodnutích.
22. Soud konstatuje, že napadené rozhodnutí v celku s rozhodnutím prvoinstančním je přezkoumatelné. Správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích uvedly, proč rozhodly tak, jak rozhodly, jak posoudily zjištěné právně významné skutečnosti a proč měly vznesené námitky za nedůvodné. Správní orgány zjistily neuspokojivý zdravotní stav dřevin z Posudku, místního šetření dne 27. 2. 2025 a fotodokumentace z předchozího řízení ze dne 25. 4. 2024 (viz str. 3 a 4 prvoinstančního rozhodnutí a str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí). Závažné důvody pokácení dřevin shledaly správní orgány v ohrožení zdraví osob v důsledku reálného rizika pádu dřevin, rozlomení nebo pádu větví (viz str. 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 4 napadeného rozhodnutí). Správní orgány s přihlédnutím k parametrům dotčeného území, stanovišti předmětných dřevin a dřevinám v okolí identifikovaly funkci dřevin omezenou jejich zdravotním stavem, konstatovaly nikoli zásadní estetický význam dřevin, vyloučily jejich dlouhodobou perspektivu a dovodily z toho, že funkce dřevin není zásadní a nenahraditelná (viz str. 3 až 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 4 napadeného rozhodnutí). Podle správních orgánů proto závažnost důvodu pro pokácení dřevin převažuje nad jejich funkčním a estetickým významem (viz str. 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 4 napadeného rozhodnutí). Ekologickou újmu vzniklou pokácením dřevin vyhodnotily správní orgány jako nikoli rozsáhlou vzhledem k jejich snížené vitalitě, zdravotnímu stavu, funkčnímu a estetickému významu a nízké sadovnické hodnotě. Podle správních orgánů jsou funkci biotopu drobných živočichů schopné částečně převzít dřeviny v okolí a náhradní výsadba zahrnující i následnou péči přiměřeně přispěje ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin (viz str. 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 5 napadeného rozhodnutí). Námitky žalobce vypořádal městský úřad na str. 7 a 8 prvoinstančního rozhodnutí a žalovaný na str. 5 až 9 napadeného rozhodnutí.
23. Žalobce měl napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, protože správní orgány neodůvodnily, proč shledaly závažné důvody pro kácení těch dřevin, které Posudek hodnotil jako *uspokojivé a perspektivní*, resp. proč nebylo možné omezit kácení na jednotlivé rizikové stromy.
24. Předmětem řízení byly dřeviny označené v Posudku pod č. 8, 9 a 12 až 20 (viz výrok I prvoinstančního rozhodnutí a str. 3 napadeného rozhodnutí). Všechny tyto stromy odborně vyhodnotil Posudek a (na rozdíl od jiných tamních dřevin) neměl proti jejich pokácení námitek, jelikož je lze z hlediska zdravotního stavu a celkové vitality vyhodnotit

jako zdravotně špatné až uspokojivé a z pohledu vitality se jedná většinou o slabé až velmi slabé taxony (viz str. 3 prvoinstančního rozhodnutí). Správní orgány učinily z Posudku a místního šetření přezkoumatelné závěry ke stavu každé jednotlivé dřeviny. Strom č. 12 je výrazně nakloněn směrem mimo pozemek. Strom č. 13 je vícekmennem tvořeným hlavním kmenem a třemi vedlejšími kmeny a větve tohoto stromu jsou vzájemně propleteny se stromem č. 9. Stromy č. 19 a 20 se dotýkají korunami (viz str. 4 prvoinstančního rozhodnutí). Zdravotní stav ve stupni 4 nebo 5 (špatný nebo kritický stav) byl zjištěn u stromů č. 8, 9, 14 až 18. Zdravotní stav ve stupni 3 (uspokojivý) byl zjištěn u stromů č. 12, 13, 19 a 20. U posledně uvedených čtyř stromů byla zjištěna i vitalita ve stupni 3 (dostatečná), a pokud jde o jejich sadovnickou hodnotu, pak u stromů č. 12 a č. 13 stupeň 3 (jedinci průměrně hodnotní a střednědobou až dlouhodobou perspektivou) a u stromů č. 19 a č. 20 stupeň 4 (jedinci podprůměrně hodnotní s podstatně sníženou vitalitou). Ke stromům č. 12 a 13 žalovaný uvedl, že jsou provozně středně nebezpečné. Strom č. 12 je nakloněný a konkuruje si s do něj zaklesnutou nalomenou částí stromu č. 9. Stromy č. 19 a 20 jsou nakloněné (viz str. 3 napadeného rozhodnutí). Žalovaný tak konkretizoval zjištění městského úřadu na str. 4 a 5 prvoinstančního rozhodnutí, že dřeviny jsou v různých menších skupinách, je na nich patrná jejich vzájemná konkurence a „[v]ětšina dřevin v území roste v různých úhlech náklonu a to především směrem po svahu území jihovýchodním směrem. Jedná se zpravidla o jedince různého asymetrického růstu - vícekmenny, jednostranného zavětvení atd. Podle skutečností zjištěných na místě, se ve většině případů jedná o jedince, jejichž zdravotní stav je nějakým způsobem narušen. [...] bylo zjištěno, že většina roste v různém úhlu náklonu, některé ve formě vícekmennů, jejich koruny jsou různě prochlé a s dalšími defekty a to i ve vícečetných kombinacích.“

25. Žalovaný odůvodnil závěr o závažném důvodu pro pokácení dřevin na str. 4 napadeného rozhodnutí. Zde uvedl, že obava z pádu předmětných dřevin, rozlomení či pádu jejich větví je reálná vzhledem k jejich zjištěnému stavu. Prořez korun stromů a odstranění suchých větví, příp. redukční řez koruny není u těchto stromů účelný s ohledem na jejich stav. U dřevin, které jsou již rozlomené a na hranici životnosti, by šlo o neekonomický zásah. U zbylých dřevin, které jsou hodnoceny stupněm vitality 3 a sadovnické hodnoty 3, by sice byl prořez možný, ale tyto dřeviny jsou z větší části jednostranně zavětvené, což ovlivňuje jejich stabilitu. Žalovaný dospěl k závěru, že závažnost důvodu pro pokácení dřevin převažuje nad jejich funkčním a estetickým významem a pokácení dřevin lze povolit, jelikož odborné arboristické zásahy do těchto dřevin by vedly k nepřiměřenému finančnímu zatížení žadatele bez významného a dlouhodobého efektu (viz str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí).
26. Žalobce namítl, že správní orgány neuvedly, jaké konkrétní dřeviny shledal Posudek *uspokojivými a perspektivními*. Nebylo povinností soudu, aby takové údaje v Posudku vyhledával a porovnával je s odůvodněními správních rozhodnutí. Z výše uvedeného shrnutí odůvodnění rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, že správní orgány skutkově zjištění o stavu každé jednotlivé dřeviny učinily a odůvodnily, učinily i právní závěry o závažnosti důvodů pro kácení dřevin, které též odůvodnily. Soud nehodnotí správnost skutkových a právních závěrů správních orgánů, neboť pro přijetí závěru o nedůvodnosti námitky nepřezkoumatelnosti postačuje zjištění, že tyto závěry byly přezkoumatelně odůvodněny. Žalobce netvrdil v žalobě nic konkrétního, pokud jde o nesrozumitelnost úvah správních orgánů, a jen tvrdil, že správní orgány vůbec neodůvodnily závěr o závažném důvodu pro kácení předmětných dřevin.

27. Námitka, že se správní orgány nezabývaly tím, jakým konkrétním způsobem je stav stromů narušen a jaké jsou možnosti odstranění tohoto narušení za současného zachování předmětných stromů, též nebyla důvodná. Správní orgány zdravotní stav dřevin zjišťovaly tak, aby ho následně mohly promítnout do závěrů o rizicích spojených s další existencí stromů (nebudou-li pokáceny) a o funkci těchto konkrétních dřevin. Správní orgány se tedy zabývaly tím, jakým konkrétním způsobem je zdravotní stav stromů narušen. Z žaloby není zřejmé, jaký konkrétnější způsob narušení zdravotního stavu stromů měly podle žalobce správní orgány zjišťovat. V každém případě míra zjišťování stavu dřevin (jakou konkrétní chorobou trpí, jaké konkrétní existenční prognózy mají atp.) není otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Správní orgány měly zjišťovat stav stromů do té míry, která byla potřebná pro jejich rozhodnutí, tj. pro závěry o rizicích další existence stromů pro jejich okolí a pro plnění jejich funkce. Ani námitka, že se správní orgány nezabývaly možnostmi odstranění narušení zdravotního stavu stromů za současného zachování předmětných stromů, není důvodná. Jak bylo výše uvedeno, žalovaný to posuzoval na str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí, kdy zvažoval odborné arboristické zásahy (prořez korun, odstranění suchých větví, redukční řez koruny apod.).
28. Žalobce dále tvrdil, že Posudek neprokazuje špatný stav dřevin, kdy pouze u jednoho ze stromů zjistil havarijní provozní bezpečnost. Posudek tak podle žalobce neprokázal závažný důvod ke kácení ostatních dřevin a správní orgány nerozlišily stav jednotlivých stromů.
29. Z Posudku, místního šetření a fotodokumentace z předchozího řízení jednoznačně vyplývá, že z hlediska provozní bezpečnosti jsou stromy č. 8, 9, 14 až 18 vzhledem ke své vitalitě, zdravotnímu stavu a charakteru (rozlomené, vícekmenné, prorostlé, proschlé, nakloněné) velmi nebezpečné, příp. havarijní. Stromy č. 12, 13, 19 a 20 jsou sice „jen“ středně nebezpečné, ale strom č. 12 je nakloněný vícekmen (dvojkmen), strom č. 13 je vícekmen (čtyřkmen) s větvemi propletenými s vedlejším stromem č. 9, strom č. 19 snížené ekologicko-krajinářské (sadovnické) hodnoty 4 je proschlý a nakloněný, strom č. 20 snížené ekologicko-krajinářské (sadovnické) hodnoty 4 je nakloněný (viz str. 21, 23 a 24 Posudku a protokol a fotodokumentace z místního šetření, též str. 4 prvoinstančního rozhodnutí a str. 3 napadeného rozhodnutí). Jak již bylo výše uvedeno, žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí učinil jednotlivě ke každému ze stromů zjištění o jeho stavu a provozní bezpečnosti, z nichž dovedl závažné důvody k jejich pokácení. Závěry žalovaného odpovídají Posudku, místnímu šetření i fotodokumentaci z přechodného řízení. Soud tak aprobuje závěr správních orgánů, že stav všech stromů, jejichž pokácení bylo povoleno, byl zjištěn podle § 3 správního řádu dostatečně, protože správní orgány zjistily stav stromů v míře nutné pro jejich rozhodnutí. Závěr správních orgánů, že jsou závažné důvody pro pokácení stromů, protože představují ohrožení života a zdraví, odůvodněný tím, že stromy jsou v havarijním stavu nebo velmi nebezpečné stavu, příp. jsou ve středně nebezpečném stavu, avšak jejich provozní nebezpečnost je důsledkem jejich konkrétního stavu (vícekmeny, proschlé, nakloněné stromy), je logický.
30. Námitka žalobce, že nebyl prokázán špatný stav dřevin, kdy pouze u jednoho ze stromů byla Posudkem zjištěna havarijní provozní (ne)bezpečnost, tedy byla neopodstatněná. I stromy, jejichž provozní bezpečnost nebyla ve stupni *havarijní*, mohou představovat ohrožení života a zdraví a správní orgány dostatečně odůvodnily svůj závěr, proč tomu tak v případě těchto stromů je. Námitka, že správní orgány nerozlišily stav jednotlivých stromů, pominula, že správní orgány se zabývaly každým jednotlivým stromem. Námitka, že u stromů č. 9 a 14 správní orgány neuvedly žádný konkrétní důvod ke kácení,

pomíjí, že žalovaný na str. 3 napadeného rozhodnutí uvedl s odkazem na Posudek a místní šetření, že strom č. 9 je z hlediska provozní bezpečnosti v havarijním stavu, nakloněný a jeho nalomená část je zaklesnuta do stromu č. 12 a že strom č. 14 je hodnocen z hlediska provozní bezpečnosti stupněm 4 (velmi nebezpečný) a je též nakloněný.

31. Žalobce dále namítl, že správní orgány dospěly k právně nesprávnému závěru, že ke kácení stromů jsou závažné důvody převažující nad funkčním a estetickým významem stromů.
32. Soud konstatuje, že správní orgány odůvodnily své závěry v celku prvoinstančního a napadeného rozhodnutí následovně.
33. Stěžejním podkladem rozhodnutí byl Posudek, vzhledem k odbornosti jeho autora a laickým názorům účastníků. Proti závěrům Posudku nevznegli účastníci žádné výhrady (viz str. 3 prvoinstančního rozhodnutí). Tento závěr správních orgánů žalobce v žalobě konkrétními námitkami nespороval (netvrdil nesprávnost žádného konkrétního údaje Posudku).
34. Správní orgány posoudily území, v němž se dřeviny ke kácení nacházejí: členitá, zvlněná, lesnický a zemědělsky obhospodařovaná krajina s vyšším podílem lesní a mimolesní zeleně, pozemky, na nichž se dřeviny nacházejí, jsou spontánně zalesněny nálety pionýrských dřevin a letitých ovocných stromů. Pozemky se nacházejí na okraji jihovýchodní části osady Smržovice v zastavěné části obce (zahradá) i mimo ni (trvalý travní porost). Na toto území ze tří stran přiléhá zástavba rodinných sídel se zahradami a z jedné strany přiléhají zemědělsky využívané pozemky. Podél celé jihovýchodní strany území vede nezpevněná polní cesta směřující ze zastavěné části obce k zemědělským pozemkům. Území o celkové výměře 2 741 m² je mírně svažité směrem k jihovýchodu. Území není součástí žádného chráněného území ani významného krajinného prvku, v okolí se nenachází žádná evropsky významná lokalita, ptačí oblast ani památné stromy, není součástí žádného biokoridoru ani nadregionálního ani regionálního Územního systému ekologické stability. V území se vyskytuje pouze běžná vegetace charakteristická pro obdobná stanoviště v okolní hospodářsky neobdělávané krajině, nevyskytují se zde zvláště chráněné druhy rostlin (viz str. 3 prvoinstančního rozhodnutí). Tyto závěry správních orgánů žalobce v žalobě nespороval.
35. Z hlediska provozní bezpečnosti jsou stromy č. 8, 9, 14 až 18 vzhledem ke své vitalitě, zdravotnímu stavu a charakteru (rozlomené, vícekmenné, prorostlé, proschlé, nakloněné, napadené dřevokaznou houbou) velmi nebezpečné, příp. havarijní. Stromy č. 12, 13, 19 a 20 jsou sice „jen“ středně nebezpečné, ale strom č. 12 je mimo pozemek nakloněný vícekmen (dvojkmen), strom č. 13 je vícekmen (čtyřkmen) s větvemi propletenými s vedlejším stromem č. 9, strom č. 19 snížené ekologicko-krajinářské (sadovnické) hodnoty 4 je proschlý a nakloněný, strom č. 20 snížené ekologicko-krajinářské (sadovnické) hodnoty 4 je nakloněný. Celkově jde o konkurující a proschlé jedince asymetrického růstu (vícekmeny, jednostranné zavětvení) s narušeným zdravotním stavem v různých úhlech náklonu především směrem po svahu území jihovýchodním směrem (viz str. 21, 23 a 24 Posudku a protokol a fotodokumentace z místního šetření, viz str. 4 a 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 3 napadeného rozhodnutí). Správní orgány posoudily stromy jako neperspektivní dřeviny se špatným zdravotním stavem s nevyhovující provozní bezpečností, vzbuzující obavy z ohrožení života a zdraví osob, protože hrozí jejich zřícení či odlomení větví. V tom správní orgány identifikovaly závažné důvody ke kácení dřevin (viz str. 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 4 napadeného rozhodnutí). Tyto závěry

správních orgánů žalobce v žalobě *konkrétně* nesporoval (neuváděl, proč jsou konkrétní zjištění správních orgánů o tom kterém konkrétním stromu nesprávná).

36. Správní orgány vyhodnotily, že důvody kácení nelze eliminovat mírnějším zásahem. Prořez korun stromů a odstranění suchých větví či redukční řez koruny by nebyl vzhledem ke zdravotnímu stavu stromů účelný. U dřevin na hranici životnosti by to nemělo ekonomický smysl a ostatní dřeviny, které byly hodnoceny stupněm vitality 3 a sádkovnické hodnoty 3, nejsou stabilní (z větší části jednostranně zavětvené). Bezpečnostní vazba korun by byla teoreticky možná, avšak celkově by odborné arboristické zásahy do dřevin vedly k nepřiměřenému finančnímu zatížení žadatele bez významného a dlouhodobého efektu. Mírnější zásahy by nebyly přiměřeným řešením, neboť by nepřinesly efekt z hlediska dlouhodobé perspektivy dřevin (viz str. 4, 5, 7 a 8 napadeného rozhodnutí). Ani tyto závěry správních orgánů žalobce v žalobě konkrétně nesporoval.
37. Správní orgány zjistily, že dřeviny plní funkci ekologickou [produkce kyslíku, poutání oxidu uhličitého, výpar z listové plochy, absorpce slunečního záření (zlepšování mikroklimatu), útočiště a biotop pro hmyz a ptáky], funkci společenskou (snižují prašnost, tlumí hluk, poskytují stín) a funkci estetickou (doplňují prostředí člověka a působí na jeho vnímání rázu konkrétního sídla zejména svojí barvou a habitem). Předmětné dřeviny plní tyto funkce v omezeném rozsahu kvůli svému zdravotnímu stavu, náklonu a jednostrannému zavětvení. Předmětné dřeviny nemají dlouhodobou perspektivu a jejich funkce jsou omezeny na několik let s postupným chřadnutím. Dále správní orgány zjistily, že uvedené funkce plní v lokalitě i řada dalších dřevin v podobné velikosti, které funkce kácených stromů mohou převzít, a tak funkční a estetický význam předmětných dřevin není zásadní a nenahraditelný (viz str. 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 4 napadeného rozhodnutí). Tyto závěry správních orgánů žalobce v žalobě nesporoval.
38. Správní orgány vyhodnotily zjištěné skutečnosti a dospěly k závěru, že závažné důvody ke kácení dřevin převažují nad jejich funkčním a estetickým významem. Odůvodnily to tím, že jejich vitalita, zdravotní stav, funkční a estetický význam jsou značně sníženy, jejich sádkovnická hodnota není vysoká a funkce pokácených dřevin mohou plnit a nahradit dřeviny, které v lokalitě a její blízkosti rostou, a že pokácením vzniklá ekologická újma nebude rozsáhlého charakteru a nezpůsobí významné negativní ovlivnění zvláště chráněných druhů flóry a fauny. Správní orgány si byly vědomy toho, že budou negativně ovlivněny běžné druhy, které se hojně vyskytují i v okolí zájmového území (zánik biotopu drobných živočichů a ptáků v úkrytu dřevin), avšak posoudily to jako přijatelnou cenu za zajištění bezpečnosti zde se pohybujících se osob. Za účelem minimalizace zásahu do biotopu bylo uloženo provést kácení v době vegetačního klidu. Správní orgány při vědomí toho, že kácením bude v území narušen soubor společenských a ekologických funkcí dřevin ovlivňující životní prostředí, měly za to, že vzhledem ke zjištěné míře tohoto narušení převažují zjištěné důvody pro kácení. Náhradní výsadba zahrnující i následnou péči přiměřeně přispěje ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin (viz str. 5 prvoinstančního rozhodnutí a str. 5 a 7 napadeného rozhodnutí). Tyto závěry správních orgánů žalobce v žalobě nesporoval.
39. Námitky žalobce nebyly důvodné. Závěry správních orgánů jsou odůvodněny srozumitelně a logicky a žalobce proti nim nevznášel žádnou konkrétní argumentaci, která by je zpochybnila.
40. Jak vyplývá z výše uvedeného shrnutí odůvodnění prvoinstančního a napadeného rozhodnutí, správní orgány provedly důkladně a komplexně poměřovací úvahu

požadovanou § 8 odst. 1 ZOPK; závažný důvod pro kácení neposoudily, jak tvrdil žalobce, izolovaně, a nepominuly ani nebagatelizovaly funkční a estetický význam dřevin. Estetický a funkční význam dřevin nebyl, jak tvrdil žalobce, posuzován samostatně a nebyl snižován na pouhé kritérium pro určení rozsahu náhradní výsadby. Estetický a funkční význam dřevin byl správními orgány zkoumán právě ve vztahu k důvodům pro pokácení dřevin a jejich závažnosti. Odůvodnění se rozhodně neomezilo na pouhé konstatování o existenci jiných dřevin v lokalitě tak, jak namítal žalobce. Závěry správních orgánů náležitě opřené o Posudek, místní šetření a fotodokumentaci z předchozího řízení nebyly paušální, nýbrž se vztahovaly k jednotlivým stromům. Z těchto podkladů rozhodnutí správní orgány srozumitelně a logicky dovodily, že stromy představují reálné bezpečnostní riziko. Správní orgány neodůvodnily, jak tvrdí žalobce, toto bezpečnostní riziko jen z tvrzení žadatelek a proschnutí jednotlivých dřevin. U těch dřevin, které jsou podle Posudku „jen“ středně provozně nebezpečné (stromy č. 12, 13, 19 a 20), správní orgány identifikovaly skutečnosti, které právě u nich individuálně představují závažné důvody ke kácení [nakloněné nebo proschlé vícekmeny, s větvemi propletenými s vedlejšími stromy, snížené ekologicko-krajinářské (sadovnické) hodnoty 4]. Žalobce s touto argumentací správních orgánů v žalobě konkrétně nepolemizoval. Žalobce v žalobě sice tvrdil, že závěry správních orgánů o nevhodnosti mírnějšího zásahu nebyly přesvědčivé, avšak nijak nevysvětlil, proč konkrétně jsou závěry správních orgánů nezákonné. Žalovaný vysvětlil, že mírnější zásah u dřevin na hranici životnosti by neměl ekonomický smysl a u ostatních dřevin není vhodný vzhledem k jejich nestabilitě, resp. odborná arboristická bezpečnostní vazba by byla finančně nákladná bez významného a dlouhodobého efektu. Závěr, že mírnější zásah by nebyl přiměřeným řešením, byl dostatečně odůvodněn tím, že by nebyl s to založit dlouhodobou perspektivu dřevin. Nelze tedy přesvědčit žalobci, že správní orgány neuvedly důvody k nerealizování mírnějších opatření a že se *vůbec* nevypořádaly s alternativními opatřeními. Finanční náklady spojené s alternativními opatřeními jsou obecně známé a závěry o perspektivách jednotlivých dřevin správní orgány opřely o Posudek, místní šetření a fotodokumentaci z předchozího řízení. Žalobce v žalobě neuvedl žádné konkrétní důvody, proč by měly být tyto závěry nezákonné. Pokud žalobce tvrdil v žalobě, že stav dřevin ve správním řízení nebyl zjištěn jednoznačně, šlo o zcela obecné tvrzení bez reakce na konkrétní zjištění správních orgánů opřené o Posudek, místní šetření a fotodokumentaci z předchozího řízení. Žalobce v žalobě ani neuvedl konkrétní argumentaci, proč podle něj správní orgány posoudily ekologickou újmu vzniklou pokácením předmětných stromů nedostatečně. Nelze ani přisvědčit žalobci, že by se správní orgány spokojily s pouhým konstatováním, že újma bude nahrazena náhradní výsadbou v poměru *kus za kus*. Žalobce v žalobě neuvedl žádný konkrétní argument, proč byly místo náhradní výsadby a charakter náhradní výsadby zvoleny nezákonně a v tomto směru své námitky vůči konkrétnímu odůvodnění závěrů správních orgánů konkrétně nezdůvodnil.

41. Dále žalobce namítl, že Posudek není aktuální, neboť popisuje stav v roce 2023 a nezohledňuje provedené změny v okolí. Tyto změny v okolí žalobce v žalobě konkrétně nevymezil, jen obecně tvrdil *předchozí zásahy a vykácení jiných porostů*.
42. Námitka nebyla důvodná. Obdobnou odvolací námitku vypořádal žalovaný na str. 7 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že Posudek byl zpracován v květnu 2023, přičemž správní praxe uznává pětiletou platnost hodnocení, poté je vyžadována jeho aktualizace. Žalovaný akcentoval, že nemá žádné důvody k závěru, že by se stav dřevin za dva roky zlepšil. Žalovaný dále uvedl, že změna prostředí vykácením jiných dřevin nemohla mít

vliv na závažné důvody k pokácení těch dřevin, které byly předmětem řízení. Takové posouzení soud shledává logické a srozumitelné, aprobej ho a žalobce proti němu v žalobě nebrojil žádnou námitkou.

43. Pokud žalobce namítl, že místní šetření proběhlo v době vegetačního klidu, pominul, že obdobnou odvolací námitku vypořádal žalovaný na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí, aniž by s tímto posouzením žalobce v žalobě jakkoli polemizoval. Zde žalovaný uvedl, že si správní orgány byly vědomy doby, kdy proběhlo místní šetření, a právě proto jako podklad rozhodnutí využily nejen Posudek, ale i fotodokumentaci z předchozího řízení. Posouzení žalovaného je srozumitelné a logické. Správní orgány nespороvaly, že místní šetření bylo provedeno v období vegetačního klidu, ale logicky vysvětlily, že pro dostatečné zjištění skutkového stavu postačoval Posudek hodnotící vitalitu stromů ve vegetačním období, místní šetření v době vegetačního klidu a fotodokumentace z místního šetření ve vegetačním období. Žalobce netvrdil, že a proč takto zjištěný skutkový stav neodpovídal realitě v době rozhodování správních orgánů. Pokud žalobce uvedl, že fotodokumentaci z předchozího řízení správní orgány označily za neurčitou (nebylo lze zjistit, kterých stromů se ta která fotografie týká), dezinterpretoval správní rozhodnutí: Městský úřad uvedl na str. 7 a 8 prvoinstančního rozhodnutí, že nelze ztotožnit fotografie z „živelného kácení“ předložené žalobcem spolu s podáním ze dne 28. 3. 2025 (č. l. 18 správního spisu) – nešlo tedy o posouzení fotodokumentace z předchozího řízení. Žalovaný na str. 3 a 9 napadeného rozhodnutí konstatoval, že nelze ztotožnit stromy (kromě těch s vyznačeným číslem) zachycené ve fotodokumentaci žalobce z předchozího řízení a předložené žalobcem v tomto řízení (č. l. 11 správního spisu). Správní orgány tedy nikdy neoznačily fotodokumentaci z předchozího řízení (č. j. MeKd/2025/1345 č. l. 19 správního spisu), kterou městský úřad sám zařadil mezi podklady rozhodnutí dne 1. 4. 2025, za nespolehlivý zdroj skutkových zjištění.
44. Žalobce dále namítl, že v průběhu řízení opakovaně navrhl k důkazu místní šetření v době vegetace a že správní orgán návrh odmítl s odkazem na to, že stav dřevin je již dostatečně doložen. Žalobce v žalobě neuvedl, kdy takový důkazní návrh podal, ani v jakém rozhodnutí který správní orgán takto navržený důkaz odmítl. Soud nenalezl, ač nebyl povinen vyhledávat ve správním spise oporu pro žalobcova tvrzení, žádný údaj o tom, že by žalobce v řízení před městským úřadem důkaz místním šetřením navrhoval. Žalobce pouze v bodě 30 svého podání ze dne 13. 3. 2025 uvedl, že místní šetření mimo vegetační období dostatečně neprokazuje stav dřevin. Na to reagoval městský úřad na str. 7 prvoinstančního rozhodnutí, tím, že „[...] jsou mu dobře známy poměry v území a nemá za to, že stav dřevin po stránce estetického a funkčního významu prošel v poslední době zásadní změnou. Stejný názor potažmo vyjádřila zároveň i předsedkyně spolku Ochránci Smržovic, z.s. svojí žádostí o zařazení fotografické dokumentace dřevin v území, které vznikly v jejich posledním vegetačním období. Ze stejného důvodu rozhodl správní orgán o zařazení přílohy protokolu o místním šetření ze dne 25.4.2025, která zachycovala stav dřevin v rámci předchozího správního řízení a ze které správní orgán též vycházel v rámci posouzení estetického a funkčního významu dotčených dřevin.“ K odpovídající odvolací námitce žalovaný na str. 6 až 8 napadeného rozhodnutí uvedl, že stav dřevin byl prokázán nejen místním šetřením v době vegetačního klidu, ale i fotodokumentací z předchozího řízení ve vegetačním období. Pro zjištění stavu dřevin bylo místní šetření (v době vegetačního klidu), fotodokumentace z předchozího řízení ve vegetačním období a Posudek z vegetačního období dostatečné. Posouzení správních orgánů je srozumitelné, logické a nevzbuzuje žádné pochybnosti o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Žalobce neuvedl jedinou

konkrétní skutečnost, která by skutkový stav zjištěný správními orgány zpochybňovala. Námitka nebyla důvodná.

45. Žalobce dále namítl, že správní orgány odkázaly na fotodokumentaci, která pochází z předchozího řízení, aniž by bylo doloženo, že zachycuje právě dotčené dřeviny a jejich aktuální stav. Námitka nebyla zcela srozumitelná. Žalobce nezpochybňoval závěry městského úřadu, že dřeviny v daném území byly předmětem předchozích správních řízení, avšak vždy v rozsahu přesahujícím sporné stromy. Nezpochybňoval ani jeho závěr, že se stav dřevin zásadně nezměnil. I žalovaný učinil závěr, že se stav stromů nezlepšil (viz str. 7 prvoinstančního rozhodnutí a str. 4 a 6 napadeného rozhodnutí). Správní orgány tedy netvrdily, že by fotodokumentace z předchozích řízení zachycovala aktuální stav, ale konstatovaly, aniž to žalobce sporoval, že se stav tehdy zachycený do doby vydání jejich rozhodnutí nezlepšil. To pro účely jejich rozhodování plně postačuje. Jinými slovy, fotodokumentace z předchozího řízení může osvědčovat tehdejší stav stromů ve vegetačním období. Skutečný stav stromů v době rozhodování správních orgánů byl zjištěn při místním šetření v době vegetačního klidu ve spojení s Posudkem zpracovaným ve vegetačním období. Žalobce nijak nekonkretizoval žalobní tvrzení, že fotodokumentace z předchozího řízení (č. j. MeKd/2025/1345 č. l. 19 správního spisu) nezachycuje dřeviny určené k pokácení.
46. Žalobce namítl, že správní orgány nevysvětlily, proč laická tvrzení žadatelek o zdravotním stavu dřevin považovaly za relevantní, kdy správní orgány neprovedly odborné vyhodnocení ani samy žádný závěr nevyvodily.
47. Soud aprobuje vypořádání obdobné odvolací námítky žalovaným na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí, na něž žalobce v žalobě nijak nereagoval a kde žalovaný uvedl následující. Žalovaný trval na tom, že stav stromů byl odborně posouzen Posudkem, který analyzoval sice stav v roce 2023, ale nebyl žádný důvod domnívat se, že by se stav dřevin mohl v následném období zlepšit. Skutečný stav stromů byl městským úřadem zjišťován při místním šetření v roce 2025, kdy je z protokolu zřejmé, že městský úřad zjistil a popsal stav stromů a konstatoval vyjádření žadatelek. Stav stromů byl zadokumentován i fotodokumentací. Podkladem rozhodnutí byla i fotodokumentace z předchozího řízení pořízená ve vegetační době. Správní orgány jakožto orgány ochrany přírody byly odborně způsobilé k posouzení dřevin a měly k dispozici Posudek pořízený podle § 67 ZOPK. Jinými slovy, správní orgány vysvětlily, že laická tvrzení žadatelek o stavu stromů nebyla zdrojem zjištění o stavu stromů, správní orgány vycházely ze svých vlastních odborných zjištění a Posudku. Správní orgány ze svých zjištění učinily právní závěry, které byly popsány výše. Žalobci nelze přisvědčit, že městský úřad do protokolu z místního šetření *pouze* převzal laické názory žadatelek – městský úřad názory žadatelek nepřevzal a své závěry jimi neodůvodnil. Námitka nebyla důvodná.
48. Dále žalobce namítl, že správní orgány neodůvodnily, proč odmítly jeho důkazní návrhy.
49. Námitky nebyly důvodné. Žalobce pominul, že obdobné odvolací námítky vypořádal žalovaný na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí. Zde žalovaný uvedl, že navržené ohledání místa v době vegetace nebylo provedeno z důvodu nadbytečnosti, jelikož (i) stav dřevin ve vegetačním období byl dostatečně osvědčen fotodokumentací z předchozího vegetačního období pořízené v předchozím řízení, (ii) aktuální stav dřevin byl zjištěn při místním šetření v únoru 2025, kdy tehdy pořízené fotografie dřevin lépe vystihují neolistěné

habitaty dřevin, (iii) zdravotní stav dřevin v době vegetace byl hodnocen v rámci Posudku podle § 67 ZOPK zpracovaného autorizovanou osobou.

50. Pokud žalobce namítl, že správní orgány odmítly zařadit do spisu fotografie předložené žalobcem, šlo o námitku neopodstatněnou, protože žalobce předložil ve správním řízení dvě sady fotografií a obě byly do správního spisu zařazeny (žalobce v žalobě neidentifikoval, kterých konkrétních fotografií se jeho námitka týká). Zaprvé, žalobce doručil městskému úřadu svou fotodokumentaci dne 10. 3. 2025 a městský úřad ji učinil součástí správního spisu (č. l. 11 správního spisu). Zadruhé, žalobce doručil městskému úřadu svou fotodokumentaci dne 31. 3. 2025 a městský úřad ji učinil součástí správního spisu (č. l. 18 správního spisu).
51. Žalobce dále namítl, že v průběhu řízení opakovaně navrhl „zohlednění fotografií předložených žalobcem“ a že správní orgán návrh odmítl s odkazem na to, že stav dřevin je již dostatečně doložen. Žalobce neuvedl, které fotografie měl na mysli, kdy je měl správním orgánům předložit, a ve kterém rozhodnutí byl takový návrh odmítnut. Městský úřad uvedl na str. 7 a 8 prvoinstančního rozhodnutí, že nelze ztotožnit fotografie z „živelného kácení“ předložené žalobcem spolu s podáním ze dne 28. 3. 2025 (č. l. 18 správního spisu). Žalovaný na str. 3 a 9 napadeného rozhodnutí konstatoval, že nelze ztotožnit stromy (kromě těch s vyznačeným číslem) zachycené ve fotodokumentaci žalobce z předchozího řízení a předložené žalobcem v tomto řízení (č. l. 11 správního spisu). Správní orgány tedy žádné opakovaně navrhované fotografie žalobce neodmítly z důvodu, že stav dřevin je dostatečně prokázán. Správní orgány vyhodnotily fotodokumentace předložené žalobcem v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu tak, že nemohou být zdrojem žádných skutkových zjištění a nevyvracejí skutková zjištění z jiných podkladů rozhodnutí. Proti tomu posouzení žalobce samozřejmě mohl vznášet námitky, ale neučinil tak.
52. Žalobce namítl, že se žalovaný vůbec nevypořádal s jeho návrhem na provedení odborného posudku (znalecký posudek z oboru arboristiky či dendrologie). Žalobce neuvedl, kdy a jaký konkrétní důkazní návrh uplatnil. Žalovaný na str. 6 napadeného rozhodnutí k odvolací námitce žalobce (i) konstatoval, že žalobce sice uvedl, že *aktuálně zadává zpracování znaleckého posudku, ale do vydání napadeného rozhodnutí tento důkaz nepředložil, a (ii) odkázal na zákonnou koncentraci řízení dle § 82 odst. 4 správního řádu.*
53. Soud v odvolání žalobce ověřil, že žalobce k důkazu (obecně) označil znalecký posudek k posouzení zdravotního stavu dřevin a možných alternativních způsobů jeho řešení. Vypořádání tohoto důkazního návrhu žalovaným soud aprobejuje. Žalobce žádný znalecký posudek nepředložil a k návrhu na provedení nových důkazů uvedených v odvolání žalovaný podle § 82 odst. 4 správního řádu nemusel přihlížet, jelikož žalobce netvrdil, že by tento důkazní návrh nemohl uplatnit dříve a ani to zjevně nevyplývalo ze správního spisu. Námitka nebyla opodstatněná.
54. Ač žalobce tvrdil, že se žalovaný *vůbec* nevypořádal s jeho důkazním návrhem odborného posudku (bod 28 žaloby), současně tvrdil, že v průběhu řízení opakovaně navrhoval provedení důkazu znaleckým posudkem a že správní orgán *návrh odmítl* s odkazem na to, že stav dřevin je již dostatečně doložen (bod 45 žaloby). Žalobce v žalobě neuvedl, kdy a jaký důkazní návrh podal, ani v jakém rozhodnutí který správní orgán takto navržený důkaz odmítl. Soud nenalezl, ač nebyl povinen vyhledávat ve správním spise oporu pro žalobcova tvrzení, žádný údaj o tom, že by žalobce v řízení před městským úřadem důkaz znaleckým posudkem navrhoval (natožpak *opakovaně*), ani že by v odvolání namítal, že

takový jeho důkazní návrh posoudil městský úřad vadně, ani, že by jak městský úřad, tak i žalovaný takový důkazní návrh odmítli tak, jak tvrdí žalobce v žalobě. Námitka nebyla důvodná.

55. Námitka, že žalovaný neodůvodnil, proč náhradní výsadbu považoval za přiměřenou kompenzaci ekologické újmy a zda nově vysazené stromy mohou nahradit ekologické funkce vzrostlých dřevin, příp. zda výsadba reálně odpovídá ekologickému významu kácených stromů, nebyla důvodná.
56. Prvoinstančním rozhodnutím v celku s napadeným rozhodnutím byla žadatelkám uložena povinnost provést náhradní výsadbu v rozsahu 5 lip a 5 ovocných stromů do 24 měsíců od provedení kácení. Lípy s obvodem kmene minimálně 10-12 cm ve výšce 1 m nad zemí budou vysazeny za účelem obnovy a doplnění aleje podél vybudované cyklostezky. Ovocné stromy o velikosti běžné sazenice dostupné v maloobchodě budou vysazeny na pozemcích kácených dřevin. Žadatelkám byla uložena i následná pěstební péče o vysazené dřeviny po dobu 5 let (pravidelná zálivka, ochrana proti škůdcům a mechanickému poškození, výchovný řez, případné nahrazení uhynulé dřeviny dřevinou novou stejného druhu a velikosti, jako byla dřevina uhynulá).
57. Na str. 5 prvoinstančního rozhodnutí městský úřad uvedl, že pokácením dřevin vznikne ekologická újma, byť nikoli rozsáhlého charakteru, a proto uložil povinnost náhradní výsadby. Náhradní výsadba bude zčásti provedena v území, kde ekologická újma vznikla, a zčásti v lokalitě, která je hojně navštěvovaná obyvateli obce. Vysazení 10 stromů s následnou péčí po dobu 5 let je podle městského úřadu přiměřené ekologické újmě vzniklé kácením.
58. Na str. 5 napadeného rozhodnutí žalovaný souhlasil s tím, že ekologická újma, která pokácením dřevin vznikne, nebude rozsáhlého charakteru. Rozsah újmy dovodil žalovaný z toho, že jde sice o vzrostlé listnaté stromy, ale podle Posudku jejich vitalita, zdravotní stav, funkční a estetický význam jsou značně sníženy a jejich sadovnická hodnota není vysoká. Pokácením dřevin dojde k zániku biotopu drobných živočichů, kteří se zde mohou ukrývat, avšak v okolí se nachází řada dalších vzrostlých dřevin, které jsou schopné částečně kácené dřeviny nahradit. Jako kompenzaci ekologické újmy byla žadatelkám uložena povinnost vysadit 5 lip a 5 ovocných stromů. Ovocné dřeviny budou vysazeny na pozemcích, na němž rostou dřeviny určené ke kácení, a lípy budou osázeny v nedaleké aleji. Takovou náhradní výsadbu měl žalovaný za přiměřenou ekologické újmě vzniklé kácením, jelikož zajistí, aby došlo postupem času k obnově funkcí plněných dosud pokácenými dřevinami právě v místech kácení. Žalovaný akcentoval, že byla uložena nejen povinnost náhradní výsadby, ale i povinnost finančně nákladné následné péče o vysazené dřeviny po dobu 5 let, tj. dřeviny zalévat, provádět výchovný řez, či vysazovat nové dřeviny za dřeviny uhynulé.
59. Z toho je zřejmé, že správní orgány výrok o náhradní výsadbě odůvodnily a vysvětlily, proč byla náhradní výsadba uložena. Žalobní námitky nepřezkoumatelnosti byly neopodstatněné.
60. Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že náhradní výsadba není přiměřená vzniklé ekologické újmě vzhledem k věku a ekologické funkci kácených stromů, místu náhradní výsadby a časovému odkladu desítek let, kdy bude náhradní výsadba schopna plnit ekologickou funkci pokácených stromů. Podle § 9 odst. 1 ZOPK musí správní orgány učinit dvě správní úvahy: (i) zda a jakou náhradní výsadbu uloží, (ii) pokud náhradní

výsadbu uloží, zda a jakou následnou péči o ni stanoví. V případech přezkumu správního uvážení jsou správní soudy na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti v mezích žalobních námitek, limitovány. Podrobit volnou správní diskreci soudnímu přezkumu při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil (srov. § 78 odst. 1 s. ř. s.). Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení soudcovské uvážení a sám rozhodl podle svého přesvědčení. Úkolem soudu je totiž jen posoudit, zda se správní orgán při správním uvážení nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. I kdyby měl správní soud o řešení otázky, která byla předmětem správního uvážení jinou představu než správní orgán, rozhodující je jen to, zda jsou úvahy správního orgánu přezkoumatelné a zda nebyly posouzeny svévolně či mimo limity správní úvahy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46, č. 416/2004 Sb. NSS, nebo recentní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2025, č. j. 10 Afs 220/2024-42, bod 21).

61. Správní uvážení ve vztahu k přiměřenosti náhradní výsadby v soudním přezkumu ve výše uvedeném rozsahu obstálo. Správní orgány měly podle § 9 odst. 1 ZOPK uvážít, zda a jakou přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin mají žadatelky provést a zda a jak dlouho, maximálně však 5 let, o ně mají pečovat. Správní orgány identifikovaly ekologickou újmu vzniklou kácením a její rozsah zjistily z počtu kácených dřevin (11), charakteru (vzrostlé listnaté stromy), vitality, zdravotního stavu, funkčního a estetického významu (snížené) a sadovnické hodnoty (nevysoká). Při hodnocení rozsahu ekologické újmy správní orgány nepominuly, že pokácené dřeviny jsou útočištěm a domovem jistě nemalého počtu drobných živočichů, avšak vysvětlily, že se v místě kácených stromů nachází řada dalších vzrostlých dřevin, které jsou schopné částečně kácené dřeviny nahradit. Z toho správní orgány dovodily, že je nutné takto zjištěnou ekologickou újmu kompenzovat náhradní výsadbou. Při úvaze o přiměřené náhradní výsadbě správní orgány zohlednily počet dřevin (10) a charakter (lípy a ovocné stromy). Zabývaly se tím, kde má k náhradní výsadbě dojít, a umístily ji jednak na místo kácených stromů a jednak na místo častého pobytu lidí (blízká, veřejností navštěvovaná, alej). Za důležité měly i to, aby náhradní výsadba smysluplně nahradila efekt kácených stromů, tudíž uložily povinnost péče o náhradní výsadbu (zálivka, ochrana, výchovný řez, náhrada uhynulé dřeviny) na maximální zákonem stanovený časový limit (5 let) a definovaly jejich stav (obvod kmene), který souvisí s jejich vitalitou a funkčním a estetickou funkcí. Soud konstatuje, že uvedená správní úvaha je logická, rozumná a nikterak nevybočuje z mezí správního uvážení ani ho nezneužívá. Žalobce ostatně nic konkrétního, co by svědčilo o opaku, v žalobě neuvedl a tvrdil jen obecně, že náhradní výsadba je nepřiměřená. Žalobce k věku a ekologické funkci kácených stromů nic netvrdil a na úvahy správních orgánů nijak v žalobě nereagoval. Žalobce konstatoval, že polovina náhradní výsadby nebude na místě kácených stromů, ale nevysvětlil, proč by náhradní výsadba v místě, kde její benefity bude moci využívat veřejnost, byla menší kompenzací než náhradní výsadba v místě kácených stromů, nota bene proč by mělo jít o zneužití správního uvážení. Žalobce též nevysvětlil, co míní tím, že mladé sazenice nebudou desítky let s to nahrazovat ekologickou funkci kácených stromů. Náhradní výsadba jistě nebude moci ihned nahradit všechny funkce pokácených stromů, ale, jako v každém koloběhu života, jejich pravděpodobná časová perspektiva přesáhne vitální perspektivu pokácených

jedinců. Ač tedy náhradní výsadba nebude s to okamžitě převzít všechny pozitivní funkce pokácených stromů, bude schopna je plnit poté, kdy by je předmětné stromy, nebyli-li by pokáceny, nebyly schopny zastat. Žalobce nenabídl soudu žádnou konkrétní argumentaci, proč je správní úvaha nelogická nebo svévolná.

62. Námitka, že správní orgány neuvedly, proč nebylo možno uložit dřívější náhradní výsadbu a zda zvážily alternativy kácení, které by zachovaly ekologické funkce stromů a snížily riziko, které by jinak představovaly, nebyla důvodná.
63. Žalovaný závěr o nevhodnosti jiného řešení dostatečně odůvodnil na str. 4, 7 a 8 napadeného rozhodnutí. Zde uvedl, že zvážil mírnější zásah v podobě prořezu korun stromů, odstranění suchých větví, příp. redukčního řezu koruny a dospěl k závěru, že by nebyl vzhledem ke stavu dřevin účelný. U rozlomených dřevin na hranici životnosti dřevin by šlo o neekonomický zásah a zbylé dřeviny se stupněm vitality 3 a sadovnické hodnoty 3 jsou nestabilní, zavětvené. Provedení mírnějších zásahů by tedy nebylo přiměřené, jelikož by z hlediska dlouhodobé perspektivy dřevin nebylo efektivní. Podmínka dřívější náhradní výsadby je nepřípustná, jelikož náhradní výsadbu lze uložit jako kompenzaci ekologické újmy za povolené kácení dřevin. Nejdříve tedy musí dojít k pokácení dřevin, poté je možné provést náhradní výsadbu v rozsahu uloženém správním orgánem. Žalovaný tedy srozumitelně a logicky odůvodnil, proč nebylo možno uložit dřívější náhradní výsadbu a uvážil alternativy kácení.
64. Žalobce tvrdil, že závěry žalovaného o nákladnosti a neúčelnosti alternativních opatření nebo o špatném zdravotním stavu některých dřevin nemají oporu v dokazování (nevyplynají ani z Posudku, ani z místního šetření). Žalovaný však zcela logicky vysvětlil, že by sice bylo možné určitými opatřeními předmětné stromy zachránit, ale u stromů špatného zdravotního stavu, vitality a sadovnické hodnoty je efektivnější kompenzovat je náhradní výsadbou a nikoli je za každou cenu zachovávat. U stromů se stupněm vitality 3 a sadovnické hodnoty 3 měl žalovaný mírnější opatření za nevhodná vzhledem ke jejich nestabilitě (vícekmenná, nakloněná, zavětvená). Mírnější opatření by možná krátkodobě mohla pomoci, ale ve veřejném zájmu je vhodnější zvolit řešení s dlouhodobou perspektivou (náhradní výsadba).
65. Námitka byla značně obecná a nevztahovala se k žádnému konkrétnímu skutkovému zjištění správních orgánů, které by žalobce v žalobě specifikoval. Proto soud ve stejné míře obecnosti reaguje závěrem o nedůvodnosti námitky. Žalovaný vyšel při posouzení mírnějších opatření ze zjištěného stavu stromů a toho, že by na jejich záchranu bylo nutno vynaložit finanční prostředky, ač by to dlouhodobě nebylo schopno odvrátit závažné důvody jejich pokácení. Stav dřevin správní orgány řádně zjistily z místního šetření, Posudku a fotodokumentace z předchozího řízení. V odůvodnění přezkoumávaných správních rozhodnutí jsou uvedeny důkazy, na jejichž podkladě správní orgány dovodily své závěry, a nejsou tedy, jak tvrdí žalobce, nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Závěry správních orgánů mají oporu v provedeném dokazování, ač žalobce obecně tvrdil opak.
66. Nedostatky zjištěného skutkového stavu podle žalobce prokazují tři posudky, které navrhl k důkazu v žalobě (dále jen „*Tři posudky*“). Podle Třech posudků ze dne 28. 8. 2025 neměl být dán u stromů č. 13, 19 a 20 závažný důvod ke kácení, protože jsou v provozně bezpečném stavu, nepředstavují riziko pro okolí, s dobrou vitalitou a perspektivou. Jelikož je

vyloučeno, že se zdravotní stav dřevin zlepšil způsobem zjištěným ve Třech posudcích, zjistily podle žalobce správní orgány skutkový stav vadně. Námitka nebyla důvodná.

67. Podle žalobních tvrzení byly Tři posudky vypracovány po vydání napadeného rozhodnutí. Tři posudky tedy nebyly a nemohly být podkladem rozhodnutí správních orgánů vzhledem k datu jejich vzniku. Soud vychází při přezkumu správního rozhodnutí ze skutkového stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud výše odůvodnil, proč má skutková zjištění správních orgánů za dostatečná a náležitě odůvodněná, resp. že žalobce v žalobě neuvedl důvodné námitky zpochybňující závěry správních orgánů učiněné na podkladě tehdejšího obsahu správního spisu. Lze jen znovu zopakovat, že žalobci nic nebránilo *v průběhu správního řízení* tvrdit a prokazovat (konkrétní) skutečnosti vyvracející skutková zjištění správních orgánů. Žalobce ve správním řízení ke stromům č. 13, 19 a 20 nic konkrétního neuvedl a svou procesní aktivitu odložil na soudní řízení správní. To je však již pozdě. Soudu nepřísluší na základě poprvé vznesených důkazních návrhů zjišťovat skutkový stav a činit z něj autonomní skutkové a právní závěry. Správní soud přezkoumává, zda správní orgány z provedeného dokazování dovodily odpovídající skutková zjištění, zda ob stojí jejich skutkové závěry a právní posouzení a zda v řízení postupovaly podle procesních pravidel, a to vše však jen v mezích žalobních námitek. Pokud žalobce stav stromů č. 13, 19 a 20 ve správním řízení netvrdil a neprokazoval, proti dostatečně odůvodněným skutkovým zjištěním správních orgánů podloženým provedeným dokazováním nijak konkrétně nebrojil, nemůže soud shledat napadené rozhodnutí nezákonné z důvodu vadně zjištěného skutkového stavu, (hypoteticky) osvědčeného žalobcem po skončení správního řízení. Jinými slovy, v době správního řízení pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu nevznikly a žalobce žádnými konkrétními tvrzeními a důkazy v průběhu správního řízení žádné pochybnosti o jiném stavu stromů č. 13, 19 a 20, než jaký plynul z místního šetření, fotodokumentace z předchozího řízení a Posudku nezaložil. Soud proto pro nadbytečnost Tři posudky, založené na č. l. 12 až 20 soudního spisu, k důkazu neprováděl, protože, i kdyby osvědčily současná tvrzení žalobce, na posouzení důvodnosti žaloby by to nemohlo mít vliv (viz důkazní návrh žalobce v bodech 50 a 84 žaloby).
68. Z ustálené judikatury vyplývá, že právní ochrana poskytovaná správními soudy je ochranou originální a není pokračováním správního řízení. Podáním žaloby se zahajuje nové řízení, a to před krajským soudem. Soudní řízení není pouze další fází řízení správního, resp. není pokračováním řízení správního, a tedy nemůže být vnímáno jako další úkon ve správním řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2025, č. j. 7 As 46/2025-40, bod 15 a tam uvedená judikatura). Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Fixace přezkumu správního rozhodnutí do minulosti – k okamžiku rozhodování správního orgánu, tedy k tehdejšímu skutkovému a právnímu stavu – je jedním ze stěžejních pravidel českého správního soudnictví. Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není pokračováním správního řízení, ale je ve vztahu ke správnímu řízení samostatným řízením přezkumným (kontrolním). Správní soud nepokračuje ve správním řízení ve „třetí instanci“, nýbrž jen v rozsahu žalobních námitek kontroluje, zda je rozhodnutí správního orgánu v souladu s právem a zda správní orgán postupoval v souladu s procesními předpisy (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2024, č. j. 7 As 106/2023-32, bod 12, a ze dne 10. 6. 2024, č. j. 7 As 146/2023-48, bod 32, a ze dne 19. 10. 2023, č. j. 10 Afs 104/2023-59, č. 4535/2023 Sb. NSS, bod 30 a tam

uvedená judikatura). Posláním správních soudů je chránit veřejná subjektivní práva, nikoli vykonávat všeobecný dozor nad zákonností jednání veřejné správy. Byť mohou správní soudy v souladu s principem plné jurisdikce na základě řádně uplatněných námitek věc autonomně posoudit jak po právní, tak po skutkové stránce, nesmí se stát „správním orgánem třetího stupně“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2025, č. j. 8 Afs 23/2025-32, bod 15).

69. V řízení o žalobě proti rozhodnutí je dokazování soudem spíše výjimkou, soud si obvykle vystačí s obsahem správního spisu. Dokazování před soudem se má zásadně omezit na prověření toho, zda skutkové závěry ze správního řízení obstojí. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstranění by znamenalo nahrazovat činnost správních orgánů soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu. Krajský soud tedy může provádět dokazování, objasňovat skutečnosti, které tu byly v době rozhodování správního orgánu, nemá však nahrazovat činnost správních orgánů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2025, č. j. 9 As 16/2025-79, bod 72). Správnímu soudu přísluší v rámci soudního přezkoumání správního rozhodnutí posoudit, zda správní orgán provedl dokazování v potřebném rozsahu, tedy zda si opatřil dostatečné podklady pro rozhodnutí tak, aby mohl řádně usuzovat na skutkové i právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět. Soudní řízení správní není pokračováním správního řízení. Úloha správního soudu je primárně přezkumná, v zásadě se nejedná o soud nalézací, byť je správní soud samozřejmě oprávněn v přiměřeném rozsahu doplnit dokazování provedené správním orgánem (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2023, č. j. 2 As 87/2022-71, bod 25, a ze dne 7. 10. 2021, č. j. 7 As 164/2021-43, bod 31).
70. Soud výše odůvodnil, že správní orgány opatřily dostatek podkladů k posouzení otázky, zda je stav stromů č. 13, 19 a 20 závažným důvodem pro jejich pokácení. Místní šetření, fotodokumentace z předchozího řízení a Posudek přesvědčivě odůvodnily závěr, že tyto stromy z důvodu svého stavu představují ohrožení života a zdraví. Fotodokumentace předložené žalobcem ve správním řízení tyto závěry nijak nezpochybnily. Žalobce k těmto třem stromům v průběhu správního řízení netvrdil nic konkrétního, co by skutková zjištění správních orgánů zpochybňovalo. Důkazy shromážděné ve správním spise ke dni vydání rozhodnutí byly dostačující pro posouzení věci a žalobce mohl ve správním řízení předložit odborný posudek, který by závěry správních orgánů zpochybnil. To neudělal. Za této situace soud konstatuje, že skutkové závěry správních orgánů obstojí a napadené rozhodnutí je v rozsahu žalobních námitek v souladu s právem.
71. Poukázal-li žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, č. 1275/2007 Sb. NSS, nešlo o odkaz přílehlavý. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud řešil případ, kdy žalobou napadené rozhodnutí vycházelo z jiného správního rozhodnutí, které bylo zrušeno až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl: „Všechny výše uvedené závěry lze tedy shrnout tak, že v projednávané věci krajský soud rozhodoval o žalobě proti rozhodnutí o uložení opatření k nápravě za situace, kdy jiné správní rozhodnutí, o které se přezkoumávané rozhodnutí v otázce vymezení účastníka řízení opíralo (a to bez možnosti se v této otázce od něj jakkoli odchýlit), bylo pravomocně zrušeno. (...) Rozhodující význam má fakt, že důsledky zrušujícího rozsudku soudu působí ex tunc; správní rozhodnutí se jím ruší od samého počátku a je nutno na něj nahlížet, jako by vydáno nebylo. Je pochopitelné, že v době rozhodování správního orgánu toto rozhodnutí existovalo, zakládalo právní účinky a správní orgán z něj (z důvodů výše popsaných) musel vycházet. Naproti tomu v době rozhodování krajského soudu v nyní projednávané věci

toto rozhodnutí již neexistovalo.“ (podtržení textu provedl zdejší soud). Situaci, kdy po vydání žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu byl zrušen trestní rozsudek, na jehož závěrech postavil správní orgán své rozhodnutí, nebo bylo zrušeno či změněno rozhodnutí správního orgánu podmiňující žalobou napadené rozhodnutí, řešil Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 10. 2019, č. j. 6 As 211/2017-88, č. 3948/2019 Sb. NSS, rozsudku rozšířeného senátu ze dne 28. 1. 2025, č. j. 6 Afs 292/2018-39, č. 4668/2025 Sb. NSS, a v rozsudku ze dne 19. 10. 2023, č. j. 10 Afs 104/2023-59, č. 4535/2023 Sb. NSS. O takový případ však u žalobce nešlo.

72. V bodech 32 až 34 recentního rozsudku ze dne 19. 8. 2025, č. j. 10 Afs 53/2025-5, Nejvyšší správní soud vysvětlil, že je na krajském soudu, aby rozhodl, které z navržených důkazů provede; může přitom zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob dokazování jinak. Pokud však skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění, krajský soud napadené rozhodnutí zruší. Krajský soud totiž nemůže nahrazovat činnost správního orgánu. Tato procesní úprava je vnitrostátním přijetím požadavku plné jurisdikce, jedné ze složek práva na spravedlivý proces, který dovodila judikatura Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) z obsahu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Požadavek plné jurisdikce lze stručně vyjádřit tak, že soud při svém rozhodování nesmí být omezen ve skutkových otázkách jen tím, co nalezl správní orgán, a to ani co do rozsahu provedených důkazů, ani co do jejich obsahu a hodnocení. Soud tedy zcela samostatně a nezávisle hodnotí správnost a úplnost skutkových zjištění učiněných správním orgánem. Uvedené ustanovení Úmluvy se vztahuje na rozhodování o občanských právech nebo závazcích a o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění. Spory o výši daně nespádají ani do *občanskoprávní*, ani do *trestní* části čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Jedná-li se proto o žalobu proti vyměření (doměření) daně, je krajský soud omezen vnitrostátním právem – konkrétně dovětkem, že může zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, jen neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob dokazování jinak. Jelikož daňový řád stanoví, že daňový subjekt nese důkazní břemeno ohledně tvrzené výše svých daňových povinností, nemůže daňový subjekt nemůže svoji liknavost v daňovém řízení zhojit až v řízení soudním. Krajský soud tedy nemůže provést důkazy k prokázání tvrzení daňového subjektu nebo důkazy daňovým subjektem navržené k vyvrácení pochybností správce daně, navrhne-li je žalobce teprve před soudem. Zdejší soud má za to, že závěry Nejvyššího správního soudu v tomto rozsudku jsou plně přenositelné na projednávanou věc. Ani řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí, nespadá do *občanskoprávní* ani do *trestní* části čl. 6 odst. 1 Úmluvy, a proto žalobce nesl v souladu s § 52 správního řádu důkazní břemeno ve vztahu k jím tvrzeným skutečnostem a nemohl svoji pasivitu ve správním řízení dohánět až v řízení soudním.
73. Ani další rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, č. j. 9 Afs 306/2017-139, na nějž odkázal žalobce v žalobě, jeho procesní požadavek na provedení důkazu Třemi posudky nepodporuje. V této právní věci bylo v řízení před Nejvyšším správním soudem namítáno, že správní soud nesmí být při přezkumu omezen ve skutkových otázkách jen tím, co zde nalezl správní orgán, má jednat samostatně a může důkazy zopakovat či doplnit (viz bod 72 rozsudku). Nejvyšší správní soud sice v bodě 73 rozsudku uvedl, že správní soud má zjišťovat skutkové či (procesně) právní deficity skutkových zjištění správních orgánů a může na ně reagovat jednak tím, že uloží správnímu orgánu jejich odstranění, nahrazení či doplnění, nebo tak učiní sám, avšak v následujícím bodě 74

vedl, že ve věci, kde je předmětem sporu neunesení důkazního břemene, nelze před soudem provádět důkazy nové. V takovém případě musí správní soudy vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů. Soudní přezkum není pokračováním daňového řízení, je proto logické, že případné důkazní deficity ohledně unesení či neunesení důkazního břemene nemůže účastník dohánět předkládáním nových důkazů soudu.

74. Dále žalobce v žalobě namítl, že Správní orgány se nevypořádaly s jeho námitkou poukazující na faktický charakter kácením dotčeného pozemku (remíz). Soud ve správním spisu ověřil, že v podání ze dne 13. 3. 2025 žalobce v bodech 54 až 62 podrobně vysvětlil zásadní význam tohoto typu biotopů (remízu).
75. Městský úřad na str. 3 prvoinstančního rozhodnutí uvedl, že dotčené území je součástí členité, zvlněné, lesnický a zemědělsky obhospodařované krajiny, která se vyznačuje vyšším podílem lesní a mimo lesní zeleně, která zde spoluutváří krajinný ráz. *„Vlastní dotčené území se skládá ze dvou pozemků spontánně zalesněných nálety pionýrských dřevin a letitých ovocných stromů. Území se nachází na okraji jihovýchodní části osady S. a to částečně v zastavěné části obce - pozemek parc. č. Xb (druh pozemku: zahrada) a částečně mimo ni - pozemek parc. č. Xa (druh pozemku: trvalý travní porost) v katastrálním území S. (dále jen „území“). Hranici mezi zastavěnou a nezastavěnou částí obce tedy tvoří právě společná hranice uvedených pozemků. Na toto území ze tří stran přiléhá území s výstavbou rodinných sídel a k nim náležející zahrady. Z jedné strany navazuje na zemědělsky využívané pozemky. Podél celé jihovýchodní strany území vede účelová komunikace - nepevněná polní cesta, která vede ze zastavěné části obce k zemědělským pozemkům nacházejícím se na jihovýchodní části osady S.. Vlastní území o celkové výměře 2741 m² je mírně svažité směrem k jihovýchodu s průměrnou nadmořskou výškou cca 522 m n.m. V celé své ploše se výškově nachází pod úrovní okolo vedoucí komunikace. (...) Hodnocení, které je součástí žádosti jako její příloha, obsahuje mimo jiné i popis a hodnocení dotčeného území jako území, kde se vyskytuje pouze běžná vegetace charakteristická pro obdobná stanoviště v okolní krajině, která zůstala hospodářsky neobdělávaná. V tomto území ani v jeho navazujícím blízkém okolí nebyl zjištěn výskyt žádných zvláště chráněných druhů rostlin.“* Na str. 4 a 5 prvoinstančního rozhodnutí městský úřad uvedl, že předmětné dřeviny plní mj. funkci produkce kyslíku, poutání oxidu uhličitého, výparu z listové plochy a absorpce slunečního záření, přispívají k mikroklimatu, snižují prašnost, tlumí hluk, poskytují stín, doplňují prostředí a působí tak přímo na vnímání rázu konkrétního sídla zejména svojí barvou a habitem, jsou útočištěm a biotopem pro řadu živočichů, zejména hmyzu a ptáků, kterým skýtají prostory pro hnízdění a úkryt. V dotčeném území roste celá řada dalších dřevin v podobné velikosti, jako jsou dřeviny určené ke kácení. Vzrostlé dřeviny se nachází přímo v území, dále podél účelové komunikace vedoucí podél území a taktéž v blízké lokalitě tzv. „Pod koupalištěm“ a dalších lokalitách. Realizace navrhovaného zásahu nepůsobí významné negativní ovlivnění zvláště chráněných druhů flóry a fauny. Negativně budou ovlivněny pouze běžné druhy, které se hojně vyskytují i v okolí zájmového území.
76. Žalobce následně v podstatě doslovně přepsal svou argumentaci do odvolání, jen její jednotlivé body uvedl v odlišném pořadí. Žalovaný na str. 8 označil obdobné námitky žalobce za natolik obecné a neprokázané, že na ně nelze blíže reagovat.
77. Soud shledal posouzení těchto námitek žalobce ze strany správních orgánů za dostatečné. Žalobce argumentoval výlučně obecně pozitivním významem remízu. Ten však správní orgány nikterak nepopíraly a zjišťovaly konkrétní biotop, v němž žijí předmětné dřeviny.

Žalobce svými odvolacími námitkami na posouzení městského úřadu nereagoval a zopakoval námitku v odvolání. Žalovaný doplnil posouzení městského úřadu, že jde o námitky zcela obecné. Ani na to žalobce v žalobě nereagoval a setrval na svých obecných tvrzeních o (nesporné) pozitivní funkci remízů.

78. Soud shrnuje, že míra podrobnosti odezvy správního soudu je závislá na tom, jak detailně své námitky žalobce v žalobě formuluje. Odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí v souhrnu s odůvodněním napadeného rozhodnutí obsahovalo srozumitelné a logické odůvodnění závěrů správních orgánů, proč zájem na pokácení předmětných stromů převyšuje konkurující veřejný zájem na jejich zachování, opřené o konkrétní skutkové závěry o estetickém a funkčním významu stromů a závažnost důvodů pro jejich pokácení. Odůvodněným závěrům správních orgánů žalobce v žalobě oponoval obdobnými a obecnými námitkami jako v odvolacím řízení, aniž by předložil konkrétní relevantní konkurující argumentaci zpochybňující správnost závěrů správních orgánů. V mezích žalobních námitek správní orgány řádně a úplně zjistily skutkový stav a tam, kde se jejich rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. V průběhu správního řízení žalobce včas nezpochybnil konkrétními tvrzeními skutková zjištění správních orgánů z fotodokumentace z předchozího řízení, z místního šetření a z Posudku.
79. Soud neshledal žádný z žalobcem uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto výrokem I rozsudku žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

80. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II rozsudku podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšnému žalovanému, kterému však v řízení nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS), a navíc se žalovaný práva na náhradu nákladů řízení vzdal ve vyjádření k žalobě. Proto soud náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 17. prosince 2025

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.